

Rapport etter mottatt studentstipend

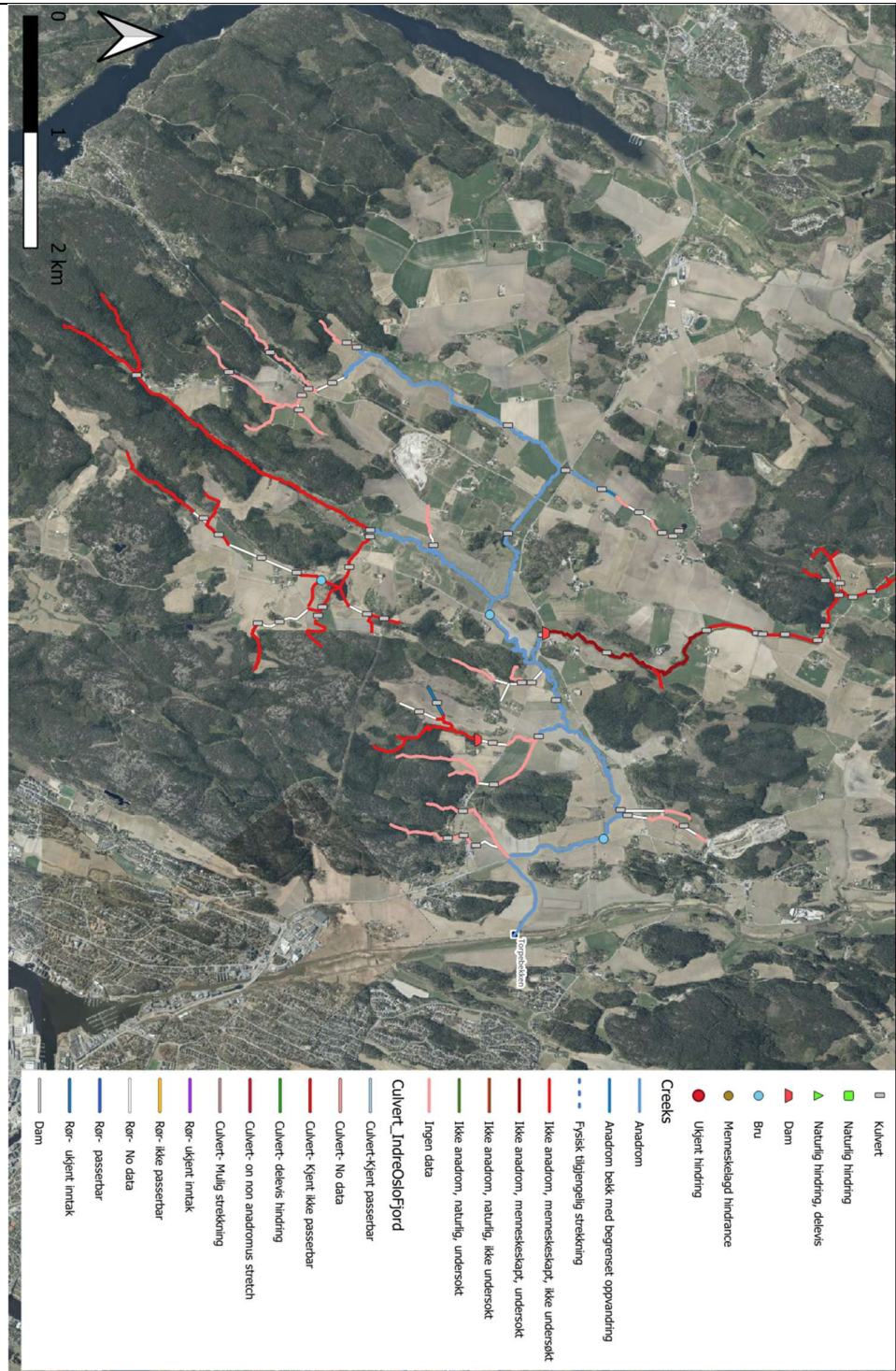
Studentens navn	Anders Dalsegg Teppen
Tittel på oppgave	Menneskelig påvirkning på bekkehabitat og produksjonskapasitet for sjørørret i indre og ytre Oslofjord.
Beskrivelse	<p>I forbindelse med min masteroppgave i applied ecology ved Universitetet i Innlandet, avd Evenstad, har jeg gjennomført et fire ukers feltarbeid i sjørørretbekker i Akershus og Østfold. Feltarbeidet besto blant annet av elfiske, kartlegging og digitalisering av sjørørretbekker og vandringshindre.</p> <p>Kartleggingen er gjennomført i QGIS, basert på høyoppløselige LIDAR-data, flybilder og feltobservasjoner. Resultatene blir tilgjengelige for forvaltningen og kan brukes til å identifisere prioriterte bekker og aktuelle tiltak for å bedre vandringsforhold og habitat for sjørørret.</p> <p>Masteroppgaven undersøker hvordan menneskeskapt vandringshindre (for eksempel kulverter, terskler og andre inngrep) påvirker hvor mye bekkareal som er tilgjengelig for sjørørret, og hvordan dette igjen påvirker produksjonskapasiteten for ungfisk. Jeg har kombinert elfiskedata fra 65 anadrome bekker rundt Oslofjorden med detaljert digital kartlegging av anadrome strekninger og vandringshindre. På denne måten kan jeg beregne hvor mye habitat som er tapt på grunn av barrierer, og hvordan dette varierer mellom ulike deler av Oslofjorden, samt i områder med forskjellig grad av jordbruk, skog og urbanisering.</p> <p>Foreløpige resultater viser at en betydelig andel av det potensielle habitatet for sjørørret er tapt på grunn av vandringshindre, spesielt i Indre Oslofjord Vest og Ytre Oslofjord Øst. Samtidig viser analysene at urban arealbruk er en viktig faktor som reduserer produksjonskapasiteten i de habitatene som fortsatt er tilgjengelige. Likevel kan enkelte bekkestrekninger nedenfor barrierer ha relativt høy tetthet av ungfisk, noe som understreker behovet for å se både på lokal kvalitet og på den overordnede fragmenteringen i nedbørfeltet.</p>

Jeg ønsker å rette en stor takk til Vannforeningen for den økonomiske støtten jeg har mottatt i forbindelse med dette arbeidet. Stipendet har vært avgjørende for å kunne gjennomføre feltarbeidet, blant annet ved å dekke reiseutgifter til de ulike bekkene i Akershus og Østfold, samt kostnader knyttet til gjennomføring og etterarbeid av feltundersøkelsene. Støtten har gjort det mulig å samle inn et omfattende datagrunnlag som nå danner basis for masteroppgaven og et GIS-basert verktøy som kan bidra til bedre forvaltning av sjørretbekker i Oslofjordregionen.

Bilder

Bilde viser hva slags problemer sjørreten kommer borti under gytingen. Til høyre i bildene ser du at noen har dumpet søppel rett i bekkene.

Eksempel på kartlegging av bekker, røde felter er områder som historisk sett kunne vært anadrome. Rosa felter er områder der det er ukjent om det er anadromt eller ikke. Dette kartet kan man endre mens man er ute i felt.